

Czwartek, 11 lutego 2021 r.

P9_TA(2021)0053

Sytuacja humanitarna i polityczna w Jemenie

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 lutego 2021 r. w sprawie sytuacji humanitarnej i politycznej w Jemenie (2021/2539(RSP))

(2021/C 465/12)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wcześniejsze rezolucje w sprawie Jemenu, zwłaszcza rezolucje z 4 października 2018 r. ⁽¹⁾, 30 listopada 2017 r. ⁽²⁾, 25 lutego 2016 r. ⁽³⁾ i 9 lipca 2015 r. ⁽⁴⁾ w sprawie sytuacji w Jemenie, oraz rezolucję z 28 kwietnia 2016 r. w sprawie ataków na szpitale i szkoły stanowiących pogwałcenie międzynarodowego prawa humanitarnego ⁽⁵⁾,
- uwzględniając oświadczenie rzecznika Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych z 8 lutego 2021 r. w sprawie ostatnich ataków sił Ansar Allah,
- uwzględniając oświadczenie rzecznika Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z 12 stycznia 2021 r. w sprawie uznania Ansar Allah przez USA za organizację terrorystyczną,
- uwzględniając oświadczenia rzecznika ESDZ z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie ataku w Adenie, z 19 grudnia 2020 r. w sprawie utworzenia nowego rządu, z 17 października 2020 r. w sprawie uwolnienia więźniów, z 28 września 2020 r. w sprawie wymiany więźniów oraz z 31 lipca 2020 r. w sprawie uwolnienia członków społeczności bahaitów,
- uwzględniając wspólny komunikat Niemiec, Kuwejtu, Szwecji, Zjednoczonego Królestwa, Stanów Zjednoczonych, Chin, Francji, Rosji i Unii Europejskiej z 17 września 2020 r. w sprawie konfliktu w Jemenie,
- uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 9 kwietnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia zawieszenia broni w Jemenie,
- uwzględniając wspólne oświadczenia komisarza UE ds. zarządzania kryzysowego Janeza Lenarčiča i byłego szwedzkiego ministra ds. międzynarodowej współpracy rozwojowej Petera Erikssona z 14 lutego 2020 r. i 24 września 2020 r. zatytułowane „ZO ONZ: UE i Szwecja łączą siły, aby nie dopuścić do klęski głodu w Jemenie”,
- uwzględniając odnośne konkluzje Rady i Rady Europejskiej w sprawie Jemenu, w tym konkluzje Rady z 25 czerwca 2018 r.,
- uwzględniając sprawozdanie końcowe zespołu ekspertów ONZ ds. Jemenu z 22 stycznia 2021 r.,
- uwzględniając odnośne oświadczenia ekspertów ONZ w sprawie Jemenu, w szczególności z 3 grudnia 2020 r. pt. „Grupa uznanych międzynarodowych i regionalnych ekspertów ONZ zdaje raport Radzie Bezpieczeństwa ONZ i wzywa ją do położenia kresu bezkarności, do rozszerzenia sankcji i skierowania przez Radę Bezpieczeństwa ONZ do Międzynarodowego Trybunału Karnego sprawy dotyczącej sytuacji w Jemenie”, z 12 listopada 2020 r. pt. „Eksperti ONZ: należy umożliwić zespołowi technicznemu zapobieżenie wyciekowi ropy naftowej zagrażającemu Jemenowi”, z 15 października 2020 r. pt. „ZEA: eksperci ONZ twierdzą, że przymusowy powrót byłych więźniów Guantanamo do Jemenu jest nielegalny i stwarza zagrożenie życia” oraz z 23 kwietnia 2020 r. pt. „Eksperti ONZ apelują o natychmiastowe i bezwarunkowe uwolnienie bahaitów w Jemenie”,

⁽¹⁾ Dz.U. C 11 z 13.1.2020, s. 44.

⁽²⁾ Dz.U. C 356 z 4.10.2018, s. 104.

⁽³⁾ Dz.U. C 35 z 31.1.2018, s. 142.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 265 z 11.8.2017, s. 93.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 66 z 21.2.2018, s. 17.

Czwartek, 11 lutego 2021 r.

- uwzględniając sprawozdanie wysokiej komisarzy ONZ ds. praw człowieka z 2 września 2020 r. w sprawie wdrożenia pomocy technicznej udzielonej krajowej komisji śledczej w celu zbadania zarzutów dotyczących naruszeń i nadużyć popełnionych przez wszystkie strony konfliktu w Jemenie (A/HRC/45/57),
 - uwzględniając sprawozdanie specjalnej przedstawiciel Sekretarza Generalnego ONZ ds. dzieci w konfliktach zbrojnych z 23 grudnia 2020 r. w sprawie dzieci w konfliktach zbrojnych,
 - uwzględniając trzecie sprawozdanie grupy uznanych międzynarodowych i regionalnych ekspertów ONZ z 28 września 2020 r. w sprawie przestrzegania praw człowieka w Jemenie, w tym naruszeń i nadużyć, do których dochodzi od września 2014 r.,
 - uwzględniając interaktywny dialog Rady Praw Człowieka ONZ z grupą uznanych międzynarodowych i regionalnych ekspertów ds. Jemenu z 29 września 2020 r.,
 - uwzględniając odnośne rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ, w szczególności rezolucję nr 2534 z 14 lipca 2020 r. przedłużającą mandat misji ONZ na rzecz wsparcia porozumienia z Al-Hudajdy (UNMHA) do 15 lipca 2021 r. oraz rezolucję nr 2511 z 25 lutego 2020 r. przedłużającą obowiązywanie sankcji w Jemenie o jeden rok,
 - uwzględniając oświadczenie sekretarza generalnego ONZ z 14 grudnia 2020 r. w sprawie drugiej rocznicy porozumienia sztokholmskiego,
 - uwzględniając wytyczne UE dotyczące propagowania przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarnego⁽⁶⁾,
 - uwzględniając porozumienie sztokholmskie z 13 grudnia 2018 r.,
 - uwzględniając porozumienie z Rijadu z 5 listopada 2019 r.,
 - uwzględniając konwencje genewskie z 1949 r. i protokoły dodatkowe do nich,
 - uwzględniając Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka,
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że dziesięć lat temu, w lutym 2011 r., rozpoczęły się masowe protesty, określone jako rewolucja jemeńska, która później doprowadziła do ustąpienia, po 33 latach dyktatury, prezydenta Alego Abdullaha Saleha; mając na uwadze, że powstanie to odzwierciedlało głębokie aspiracje narodu jemeńskiego do demokracji, wolności, sprawiedliwości społecznej i godności ludzkiej;
- B. mając na uwadze, że od początku konfliktu zbrojnego w marcu 2015 r. zginęło co najmniej 133 000 osób, a 3,6 mln osób zostało wewnętrznie przesiedlonych; mając na uwadze, że porozumienie sztokholmskie podpisane w grudniu 2018 r. miało na celu stworzenie bezpiecznych korytarzy humanitarnych, wymianę więźniów i zawieszenie broni w regionie Morza Czerwonego; mając na uwadze, że od tego czasu strony naruszyły porozumienie o zawieszeniu broni i ponad 5000 cywilów poniosło śmierć; mając na uwadze, że większość cywilów została zabita w wyniku ataków lotniczych prowadzonych przez koalicję pod przywództwem Arabii Saudyjskiej;
- C. mając na uwadze, że analitycy w dużej mierze są zgodni, iż schodząc z drogi pluralistycznej polityki, Jemen uwikłał się w nasilające się napięcia międzyplemienne i polityczne oraz gorzką zastępczą wojnę między rebeliantami Huti popieranymi przez Iran a Arabią Saudyjską, bezpośrednio wciągając cały region w złożony konflikt, który zaognia się od miesięcy; mając na uwadze, że Arabia Saudyjska uważa rebeliantów Huti w Jemenie za siły sprzyjające Iranowi, natomiast Iran potępił prowadzoną przez Arabię Saudyjską ofensywę i wezwał do natychmiastowego zaprzestania prowadzonych pod przywództwem Arabii Saudyjskiej ataków powietrznych;

⁽⁶⁾ Dz.U. C 303 z 15.12.2009, s. 12.

Czwartek, 11 lutego 2021 r.

- D. mając na uwadze, że w 2020 r. walki nasiliły się, zwłaszcza w miejscowościach Al-Dżauf, Marib, Nihm, Ta'izz, Al-Hudejda, Al-Bajda i Abjan oraz w ich okolicach, przy bezpośrednim wsparciu i pomocy ze strony państw trzecich, w tym wsparciu rządu Jemenu przez koalicję pod przywództwem Arabii Saudyjskiej oraz wsparciu Południowej Rady Tymczasowej przez Zjednoczone Emiraty Arabskie (ZEA), podczas gdy popierany przez Iran ruch Huti nadal kontroluje większość północnego i środkowego Jemenu, który zamieszkuje 70 % ludności kraju; mając na uwadze, że nadal dochodzi do poważnych naruszeń praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego na szeroką skalę, a ich sprawcy pozostają bezkarni;
- E. mając na uwadze, że UE jest zaniepokojona doniesieniami o ponownych atakach prowadzonych przez ruch Huti w guberniach Marib i Al-Dżauf, a także powtarzającymi się próbami ataków transgranicznych na terytorium Arabii Saudyjskiej; mając na uwadze, że fakt, iż działania i ofensywy wojskowe wznowiono w tym szczególnym czasie, poważnie osłabia bieżącą działalność specjalnego wysłannika ONZ Martina Griffithsa, a także ogólne działania na rzecz zakończenia wojny w Jemenie;
- F. mając na uwadze, że we wrześniu 2020 r. Rada Praw Człowieka odnowiła mandat grupy uznanych międzynarodowych i regionalnych ekspertów ds. Jemenu; mając na uwadze, że najnowsze sprawozdanie grupy z września 2020 r. pokazuje, że wszystkie strony konfliktu nadal dopuszczają się wielu naruszeń międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego, w tym ataków, które można uznać za zbrodnie wojenne;
- G. mając na uwadze, że do potwierdzonych naruszeń praw człowieka należą arbitralne pozbawianie życia, wymuszone zaginięcia, arbitralne zatrzymania, przemoc ze względu na płeć, w tym przemoc seksualna, tortury i inne formy okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania, rekrutacja i wykorzystywanie dzieci w działaniach wojennych, odmawianie prawa do rzetelnego procesu sądowego oraz naruszanie podstawowych wolności i praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych; mając na uwadze, że powszechne stosowanie min przeciwpiechotnych przez ruch Huti stanowi stałe zagrożenie dla ludności cywilnej i przyczynia się do wysiedleń; mając na uwadze, że ruch Huti, siły powiązane z rządem oraz siły Zjednoczonych Emiratów Arabskich i siły jemeńskie wspierane przez ZEA są bezpośrednio odpowiedzialne za arbitralne zatrzymania i wymuszone zaginięcia;
- H. mając na uwadze, że Jemen i Zjednoczone Emiraty Arabskie podpisały Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego, ale jeszcze go nie ratyfikowały; mając na uwadze, że Arabia Saudyjska nie podpisała ani nie ratyfikowała statutu rzymskiego; mając na uwadze, że niektóre postanowienia statutu rzymskiego, zwłaszcza te związane ze zbrodniami wojennymi, odzwierciedlają zwyczajowe prawo międzynarodowe; mając na uwadze, że grupa uznanych międzynarodowych i regionalnych ekspertów ds. Jemenu zaapelowała do Rady Bezpieczeństwa ONZ o skierowanie sprawy dotyczącej sytuacji w Jemenie do Międzynarodowego Trybunału Karnego oraz o rozszerzenie wykazu osób objętych sankcjami Rady Bezpieczeństwa ONZ;
- I. mając na uwadze, że 26 grudnia 2020 r. prezydent Abd Rabu Mansur Hadi zaprzysiął nowy 24-osobowy rząd Jemenu na podstawie umowy z Rijadu, w której zawarciu pośredniczyła Arabia Saudyjska; mając na uwadze, że w skład nowego uwzględniającego podział sił rządu Jemenu wchodzi na równi przedstawiciele północnych, jak i południowych regionów kraju, w tym pięciu członków Południowej Rady Tymczasowej; mając na uwadze, że niestety po raz pierwszy od ponad 20 lat w składzie rządu nie znalazła się żadna kobieta; mając na uwadze, że między uznanym na szczeblu międzynarodowym rządem a Południową Radą Tymczasową wybuchł nowy spór dotyczący mianowania sędziów, co potwierdza niestabilność wspólnego rządu; mając na uwadze, że wybuchł również odnowiony konflikt wojskowy między siłami uznanego na szczeblu międzynarodowym rządu (wspieranego przez koalicję pod przywództwem Arabii Saudyjskiej) a ruchem Huti; mając na uwadze, że od początku konfliktu kobiety są wykluczone z negocjacji, choć ich głos jest niezbędny do wypracowania trwałego rozwiązania konfliktu;
- J. mając na uwadze, że wojna doprowadziła do najpoważniejszego kryzysu humanitarnego na świecie, w związku z którym prawie 80 % ludności – ponad 24 mln osób – w tym ponad 12 mln dzieci potrzebuje pomocy humanitarnej; mając na uwadze, że sytuacja w terenie nadal się pogarsza, ponieważ 50 000 Jemeńczyków żyje już w warunkach zbliżonych do głęsi głodu; mając na uwadze, że zgodnie z najnowszą analizą zintegrowanej klasyfikacji faz bezpieczeństwa żywnościowego dla Jemenu ponad połowa ludności, czyli 16,2 z 30 mln mieszkańców, odczuje kryzysowy poziom braku bezpieczeństwa żywnościowego, a liczba osób żyjących w warunkach zbliżonych do głęsi głodu może wzrosnąć niemal trzykrotnie; mając na uwadze, że dotychczas otrzymano jedynie 56 % kwoty 3,38 mld USD potrzebnej na pomoc humanitarną w 2020 r.;
- K. mając na uwadze, że COVID-19 i jego skutki społeczno-gospodarcze jeszcze bardziej utrudniają dostęp do opieki zdrowotnej i zwiększają ryzyko niedożywienia; mając na uwadze, że doszło do największej w najnowszej historii epidemii cholery, w związku z którą wykryto ponad 1,1 mln przypadków zachorowań;

Czwartek, 11 lutego 2021 r.

- L. mając na uwadze, że trwający konflikt poważnie utrudnił Jemenowi postępy w realizacji celów zrównoważonego rozwoju, w szczególności celu zrównoważonego rozwoju nr 1 (brak ubóstwa) i celu zrównoważonego rozwoju nr 2 (zero głodu); mając na uwadze, że konflikt opóźnił rozwój Jemenu o ponad dwa dziesięciolecia; mając na uwadze, że luka w realizacji celów zrównoważonego rozwoju będzie się pogłębiać tak długo, jak długo będzie trwał konflikt;
- M. mając na uwadze, że kryzys paliwowy na północy Jemenu narasta po raz trzeci od 2019 r., znacznie ograniczając dostęp ludności cywilnej do żywności, wody, usług medycznych i niezbędnych środków transportu; mając na uwadze, że kryzys spowodowany przez człowieka jest bezpośrednim skutkiem rywalizacji między ruchem Huti a uznanym przez ONZ rządem Jemenu o kontrolę paliwa;
- N. mając na uwadze, że 2,1 mln dzieci cierpi z powodu poważnego niedożywienia, a prawie 358 000 dzieci poniżej piątego roku życia jest skrajnie niedożywionych; mając na uwadze, że w związku z brakiem funduszy od kwietnia 2020 r. wprowadzono ograniczenia w pomocy żywnościowej, a dalsze 1,37 mln osób odczuje skutki niedożywienia, jeżeli nie zapewni się dodatkowego finansowania; mając na uwadze, że, jeżeli programy zostaną zawieszono, 530 000 dzieci poniżej drugiego roku życia może nie mieć dostępu do usług żywieniowych;
- O. mając na uwadze, że konflikt i trwająca pandemia COVID-19 pogorszyły sytuację kobiet; mając na uwadze, że od wybuchu konfliktu znacznie nasiliła się przemoc ze względu na płeć i przemoc seksualna; mając na uwadze, że możliwości systemu sądownictwa karnego – i tak już ograniczone – rozwiązania problemu przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć zupełnie znikły i w ogóle nie prowadzi się dochodzeń w sprawie praktyk takich jak porwania i gwałty kobiet czy zagrożenie porwaniem lub gwałtem; mając na uwadze, że około 30 % przesiedlonych gospodarstw domowych to gospodarstwa prowadzone przez kobiety; mając na uwadze, że brakuje leków na wiele chorób przewlekłych oraz że Jemen jest jednym z krajów o najwyższym odsetku zgonów okołoporodowych; mając na uwadze, że niedożywione kobiety ciężarne i karmiące są bardziej podatne na zakażenie cholerą i bardziej narażone na krwotoki, co znacznie podnosi ryzyko komplikacji i śmierci podczas porodu;
- P. mając na uwadze, że według ustaleń grupy uznanych międzynarodowych i regionalnych ekspertów ONZ wspierana przez ZEA brygada Pas Bezpieczeństwa dopuszcza się gwałtów i innych form przemocy seksualnej zarówno wobec zatrzymanych w kilku ośrodkach detencyjnych, w tym w areszcie koalicji w dystrykcie Bureiqa i w więzieniu Bir Ahmed, jak i wobec migrantów i marginalizowanych czarnoskórych społeczności afrykańskich, a także zastraszania i nękania osób LGBTI; mając na uwadze, że wobec ruchu Huti sformułowano wiarygodne zarzuty o stosowanie gwałtu i tortur jako narzędzi wojny, w szczególności względem kobiet angażujących się w działalność polityczną i aktywistek;
- Q. mając na uwadze, że Parlament wielokrotnie apelował o wprowadzenie ogólnounijnego zakazu wywozu, sprzedaży, modernizacji i konserwacji wszelkiego typu sprzętu obronnego na potrzeby członków koalicji, w tym Arabii Saudyjskiej i ZEA, z uwagi na poważne naruszenia międzynarodowego prawa humanitarnego i przypadki łamania praw człowieka w Jemenie; mając na uwadze, że niektóre państwa członkowskie wprowadziły zakaz wywozu broni do państw należących do koalicji pod przywództwem Arabii Saudyjskiej, w tym Niemcy do Arabii Saudyjskiej i Włochy do Arabii Saudyjskiej i ZEA, a inne rozważają wprowadzenie takiego zakazu; mając na uwadze, że niektóre państwa członkowskie nadal eksportują broń do Arabii Saudyjskiej i ZEA, która może zostać użyta w Jemenie, co stanowi naruszenie prawnie wiążącego wspólnego stanowiska Rady 2008/944/WPZiB w sprawie wywozu broni⁽⁷⁾;
- R. mając na uwadze, że Stany Zjednoczone wstrzymały sprzedaż broni do Arabii Saudyjskiej i zawiesiły transfer myśliwców F-35 do ZEA do czasu przeglądu; mając na uwadze, że 4 lutego 2021 r. prezydent USA J. Biden ogłosił, że wkrótce odwoła wsparcie USA dla działań ofensywnych podczas wojny w Jemenie, w tym związaną z nimi sprzedaż broni, oraz mianował nowego wysłannika ds. Jemenu;
- S. mając na uwadze, że w sprawozdaniu końcowym z 22 stycznia 2021 r. zespół ekspertów ONZ ds. Jemenu zauważył, że coraz więcej dowodów wskazuje na to, że Irańczycy i irańskie podmioty dostarczają znaczne ilości broni i komponentów ruchowi Huti; mając na uwadze, że ruch Huti nadal atakuje cele cywilne w Arabii Saudyjskiej za pomocą pocisków i bezzałogowych statków powietrznych;

(7) Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99.

Czwartek, 11 lutego 2021 r.

- T. mając na uwadze, że 19 stycznia 2021 r. poprzedni rząd USA zatwierdził uznanie ruchu Huti Ansar Allah za organizację terrorystyczną; mając na uwadze, że mimo ogólnych zezwoleń rządu USA wpływ tej sytuacji na import żywności, paliwa i leków do tego kraju jest bardzo niepokojący; mając na uwadze, że 5 lutego 2021 r. nowa administracja USA ogłosiła usunięcie Ansar Allah z listy zagranicznych organizacji terrorystycznych i wykazu światowych terrorystów;
- U. mając na uwadze, że pogorszenie sytuacji politycznej i stanu bezpieczeństwa w Jemenie doprowadziło do ekspansji i umocnienia obecności grup terrorystycznych w tym kraju, w tym grupy Ansar al-Szaria, znanej również jako Al-Kaida Półwyspu Arabskiego, oraz tzw. prowincji Daisz Jemenu, które nadal kontrolują małe części terytorium, a także zbrojnego skrzydła Hezbollahu, które UE wpisała na listę organizacji terrorystycznych;
- V. mając na uwadze, że stabilny, bezpieczny i demokratyczny Jemen z prawidłowo działającym rządem ma kluczowe znaczenie dla walki z ekstremizmem i przemocą w regionie i poza nim, a także dla zapewnienia pokoju i stabilności w samym Jemenie;
- W. mając na uwadze, że w latach 2015–2019 wydajność jemeńskiej gospodarki spadła o 45 %; mając na uwadze, że gospodarka Jemenu, która była niestabilna jeszcze przed konfliktem, bardzo poważnie ucierpiała, a setki tysięcy rodzin straciły stałe źródło utrzymania; mając na uwadze, że Jemen importuje 90 % żywności na zasadach komercyjnych, a agencje pomocowe nie mogą zastąpić tego importu, ponieważ organizacje humanitarne rozdają potrzebującym bony żywnościowe lub gotówkę, by mogli kupić jedzenie na targach; mając na uwadze, że 70 % pomocy dla Jemenu i towarów importowanych dociera do kraju przez kontrolowany przez Huti port w Al-Hudajdzie oraz pobliski port As-Salif – tą drogą do mieszkańców trafia żywność, paliwo i leki niezbędne do przeżycia;
- X. mając na uwadze, że spekulacje wojenne są szeroko udokumentowane, a zarówno rząd Jemenu, jak i ruch Huti wykorzystują zasoby gospodarcze i finansowe kraju do swoich celów, co ma katastrofalne skutki dla ludności Jemenu; mając na uwadze, że zgodnie ze sprawozdaniem końcowym zespołu ekspertów ONZ ruch Huti zdefraudował w 2019 r. co najmniej 1,8 mld USD, które rząd miał przeznaczyć na wypłatę wynagrodzeń i świadczenie podstawowych usług obywatelom; mając na uwadze, że w sprawozdaniu tym podkreślono również, iż rząd dopuszcza się prania pieniędzy i korupcji, co negatywnie wpływa na dostęp Jemeńczyków do odpowiedniego zaopatrzenia w żywność i stanowi naruszenie prawa do pożywienia, w tym przez nielegalne przekazanie handlarzom środków finansowych w wysokości 423 mln USD pochodzących z Arabii Saudyjskiej i przeznaczonych pierwotnie na zakup ryżu i innych towarów dla ludności jemeńskiej;
- Y. mając na uwadze, że rzecznik sekretarza generalnego ONZ podkreślił pilną potrzebę zajęcia się zagrożeniem humanitarnym i środowiskowym związanym z możliwością wycieku miliona baryłek ropy ze zbiornikowca FSO Safer u wybrzeży Ras Isa w Jemenie; mając na uwadze, że szybkie niszczenie zbiornikowca grozi poważnym wyciekiem ropy naftowej, który miałby katastrofalne skutki środowiskowe, zniszczyłby różnorodność biologiczną i zdziętkował zasoby będące źródłem utrzymania społeczności nadbrzeżnych w basenie Morza Czerwonego; mając na uwadze, że mimo beżpośredniego zagrożenia katastrofą ekologiczną długo oczekiwaną kontrolę 44-letniego zbiornikowca przełożono na marzec 2021 r.;
1. surowo potępia trwającą od 2015 r. przemoc w Jemenie, która przerodziła się w najpoważniejszy kryzys humanitarny na świecie; przypomina, że konfliktu w Jemenie nie można rozwiązać metodami wojskowymi oraz że kryzys można zażegnać w sposób zrównoważony jedynie w drodze pluralistycznego procesu negocjacyjnego, który poprowadzą i za który będą odpowiadać Jemeńczycy, a udział w nim wezmą wszystkie jemeńskie grupy społeczne i wszystkie strony konfliktu; podkreśla, że aby zatrzymać wojnę i złagodzić obecny kryzys humanitarny, wszystkie strony powinny w dobrej wierze podjąć negocjacje, które umożliwią wypracowanie realnych ustaleń politycznych i dotyczących bezpieczeństwa, zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2216 (2015), ze wspólnymi mechanizmami służącymi realizacji misji Narodów Zjednoczonych wspierającej porozumienie z Al-Hudajdy oraz z apelem o całkowite zawieszenie broni wyrażonym w rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2532 (2020);
 2. jest przerażony postępującym katastrofalnym kryzysem humanitarnym w kraju; apeluje do wszystkich stron, by wypełniły swoje zobowiązania zakładające ułatwienie szybkiego i niezakłóconego przepływu pomocy humanitarnej oraz innych niezbędnych dla ludności towarów, a także zapewnienie swobodnego dostępu do placówek medycznych zarówno w Jemenie, jak i za granicą; wyraża najwyższe zaniepokojenie ostatnią oceną zintegrowanej klasyfikacji faz bezpieczeństwa żywnościowego, zgodnie z którą 50 tys. osób w Jemenie żyje na granicy głodu, przy czym oczekuje się, że liczba ta wzrośnie trzykrotnie do czerwca 2021 r., nawet jeśli obecny poziom pomocy się utrzyma;

Czwartek, 11 lutego 2021 r.

3. z zadowoleniem przyjmuje wkład UE dla Jemenu w wysokości ponad 1 mld EUR od 2015 r. w postaci pomocy politycznej, rozwojowej i humanitarnej; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie do potrojenia pomocy humanitarnej dla Jemenu w 2021 r.; wyraża jednak zaniepokojenie, że nadal jest to niewystarczające, aby sprostać skali wyzwań, przed którymi stoi Jemen; ubolewa nad faktem, że deficyt w finansowaniu Jemenu wzrósł do 50 % w 2019 r.; przypomina, że skala i dotkliwość kryzysu powinny stanowić punkt wyjścia do dyskusji budżetowych; wzywa UE do uruchomienia dodatkowych zasobów, aby zaradzić sytuacji w Jemenie w ramach programowania Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej; w szerszym ujęciu wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby w dalszym ciągu przeprowadziły międzynarodowym działaniom na rzecz pilnego zwiększenia pomocy humanitarnej, w tym przez wypełnianie zobowiązań podjętych podczas konferencji darczyńców w czerwcu 2020 r. w związku z planem pomocy humanitarnej dla Jemenu;

4. podkreśla, że rozprzestrzenianie się COVID-19 dodatkowo nadweręża podupadającą infrastrukturę zdrowotną w kraju, ponieważ w ośrodkach zdrowia brakuje podstawowego sprzętu do leczenia COVID-19, pracownicy służby zdrowia nie mają sprzętu ochronnego, a ponadto większość z nich nie otrzymuje wynagrodzenia, w związku z czym nie przychodzą do pracy; wzywa wszystkich międzynarodowych darczyńców do zwiększenia natychmiastowej pomocy, tak aby wesprzeć lokalny system opieki zdrowotnej i pomóc mu powstrzymać rozprzestrzenianie się w Jemenie śmiertelnych chorób, w tym COVID-19, malarii, cholery i dengi; wzywa UE i jej państwa członkowskie do ułatwienia dostępu do szczepionek w Jemenie, w tym w obozach dla osób wewnętrznie przesiedlonych, za pośrednictwem instrumentu COVAX, w ramach działań na rzecz zapewnienia sprawiedliwego i globalnego dostępu do szczepionek przeciwko COVID-19, zwłaszcza wśród osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji;

5. popiera działania specjalnego wysłannika sekretarza generalnego ONZ ds. Jemenu Martina Griffithsa na rzecz przyspieszenia procesu politycznego i natychmiastowego zawieszenia broni w całym kraju; apeluje o zapewnienie specjalnemu wysłannikowi pełnego i niezakłóconego dostępu do całego terytorium Jemenu; wzywa wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela oraz wszystkie państwa członkowskie do udzielenia M. Griffithsowi wsparcia politycznego, by w drodze negocjacji wypracować porozumienie niewykluczające żadnej ze stron; w tym celu wzywa Radę do Spraw Zagranicznych do dokonania przeglądu i aktualizacji jej ostatnich konkluzji w sprawie Jemenu z 18 lutego 2019 r., tak aby odzwierciedlić obecną sytuację w tym kraju; wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby w dalszym ciągu współpracowały ze wszystkimi stronami konfliktu oraz zagwarantowały wdrożenie porozumienia sztokholmskiego i projektu deklaracji politycznej ONZ, co stanowi niezbędny krok na drodze do deeskalacji i osiągnięcia porozumienia politycznego;

6. jest przekonany, że wszelkie długoterminowe rozwiązania muszą uwzględniać podstawowe przyczyny niestabilności w tym kraju oraz zaspokajać uzasadnione żądania i realizować aspiracje Jemeńczyków; ponownie zapewnia o swoim poparciu dla wszelkich pokojowych wysiłków politycznych, których celem jest ochrona suwerenności, niepodległości i integralności terytorialnej Jemenu; potępia ingerencje obcych państw w Jemenie, w tym obecność obcych oddziałów i najemników w terenie; wzywa do natychmiastowego wycofania wszystkich obcych sił, aby ułatwić dialog polityczny między Jemeńczykami;

7. wzywa wszystkie strony konfliktu do wywiązania się ze zobowiązań wynikających z międzynarodowego prawa humanitarnego i do zaprzestania wszelkich środków, które zaostrzają obecny kryzys humanitarny; wzywa UE i jej państwa członkowskie do zdecydowanego potępienia rażących naruszeń międzynarodowego prawa humanitarnego, jakich od końca 2014 r. dopuszczają się wszystkie strony konfliktu, w tym ataków lotniczych prowadzonych przez koalicję pod przywództwem Arabii Saudyjskiej, które pochłonęły tysiące ofiar cywilnych, pogłębiły niestabilność kraju i były wymierzone w cele niewojskowe, takie jak szkoły, zbiorniki na wodę i śluby, a także do potępienia ataków na cele saudyjskie, jakie ruch Huti prowadzi z terytorium Jemenu;

8. wzywa Arabię Saudyjską do natychmiastowego zaprzestania blokady statków transportujących paliwo do terytoriów kontrolowanych przez ruch Huti; przypomina, że wszystkie strony muszą natychmiast powstrzymać się od stosowania głodzenia ludności cywilnej jako metody wojny, ponieważ stanowi to naruszenie międzynarodowego prawa humanitarnego zgodnie z art. 8 ust. 2 lit. b) pkt (xxv) Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego; podkreśla znaczenie osiągnięcia porozumienia między obiema stronami na północy i południu w sprawie wykorzystania paliwa, aby złagodzić kryzys gospodarczy, rolny, wodny, medyczny, energetyczny i transportowy, który został spotęgowany przez wykorzystywanie paliwa jako broni w wojnie gospodarczej;

9. potępia niedawne ataki przeprowadzone przez popierany przez Iran ruch Huti w guberniach Ma'rib i Al-Dżawf, a także powtarzające się próby transgranicznych ataków na terytorium Arabii Saudyjskiej, które osłabiają działania społeczności międzynarodowej na rzecz położenia kresu tej wojnie zastępczej w Jemenie;

10. wspiera wszelkie środki budowy zaufania wśród stron konfliktu, szczególnie takie, które mogą niezwłocznie załagodzić kryzys humanitarny, np. ponowne otwarcie portu lotniczego w Sanie, wznowienie wypłaty wynagrodzeń, wdrożenie mechanizmów umożliwiających stałe funkcjonowanie portów morskich w celu ułatwienia przywozu paliwa

Czwartek, 11 lutego 2021 r.

i żywności oraz działania na rzecz zapewnienia zasobów i wsparcia dla Banku Centralnego Jemenu; wzywa Unię Europejską i wszystkie państwa członkowskie do zapewnienia Jemenowi gospodarczego pakietu ratunkowego, w tym zastrzyków walutowych, aby pomóc ustabilizować gospodarkę jemeńską i jemeńskiego riala oraz zapobiec dalszemu wzrostowi cen żywności, a także zapewnić rezerwy walutowe w celu dotowania komercyjnego przywozu żywności i paliwa oraz wypłaty wynagrodzeń publicznych;

11. ubolewa nad brakiem kobiet w nowym rządzie Jemenu, co ma miejsce po raz pierwszy od 20 lat, i wzywa rząd Jemenu do podjęcia wszelkich kroków niezbędnych do zapewnienia reprezentacji, obecności i udziału kobiet w życiu politycznym kraju na równi z mężczyznami;

12. podkreśla, że eksporterzy broni z siedzibą w UE, którzy podsycają konflikt w Jemenie, naruszają szereg kryteriów wiążącego prawnie wspólnego stanowiska Rady 2008/944/WPZiB w sprawie wywozu broni; w związku z tym ponawia swój apel o wprowadzenie ogólnounijnego zakazu wywozu, sprzedaży, unowocześniania i utrzymywania wszelkich typów sprzętu wykorzystywanego do obrony na potrzeby członków koalicji, w tym Arabii Saudyjskiej i ZEA, z uwagi na poważne naruszenia międzynarodowego prawa humanitarnego oraz praw człowieka w Jemenie;

13. zauważa decyzje niektórych państw członkowskich UE o wprowadzeniu zakazu wywozu broni do Arabii Saudyjskiej i ZEA; podkreśla, że wywóz broni pozostaje krajową kompetencją państw członkowskich; wzywa wszystkie państwa członkowskie do wstrzymania wywozu broni do wszystkich członków koalicji pod przywództwem Arabii Saudyjskiej; wzywa wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela, aby informował o stanie współpracy wojskowej i współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa między państwami członkowskimi a członkami koalicji pod przywództwem Arabii Saudyjskiej; potępia dostarczanie znacznych ilości broni i komponentów rebeliantom Huti przez Irańczyków i irańskie podmioty;

14. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Stany Zjednoczone tymczasowo wstrzymały sprzedaż broni – wykorzystywanej w konflikcie w Jemenie – Arabii Saudyjskiej oraz umowę z ZEA o sprzedaży myśliwców F-35 na kwotę 23 mld USD, a także że administracja USA niedawno ogłosiła natychmiastowe wycofanie wsparcia dla wszelkich działań ofensywnych podczas wojny w Jemenie, w tym dostaw pocisków precyzyjnego rażenia i wymiany danych wywiadowczych; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje odnowione zobowiązanie Stanów Zjednoczonych do dyplomatycznego rozwiązania konfliktu, o czym świadczy niedawne mianowanie specjalnego wysłannika USA ds. Jemenu;

15. wzywa wszystkie strony konfliktu w Jemenie do stosowania polityki wyznaczania celów ataków raketowych i ataków z wykorzystaniem dronów, która powinna być zgodna z międzynarodowym prawem w zakresie praw człowieka i międzynarodowym prawem humanitarnym; wzywa Radę, wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela oraz państwa członkowskie do potwierdzenia stanowiska UE zgodnie z prawem międzynarodowym oraz do dopilnowania, by państwa członkowskie wprowadziły zabezpieczenia, które zagwarantują, że dane wywiadowcze, infrastruktura łączności i bazy wojskowe nie będą wykorzystywane do ułatwiania egzekucji pozasądowych; ponawia apel o przyjęcie prawnie wiążącej decyzji Rady w sprawie wykorzystywania uzbrojonych dronów oraz o przestrzeganie międzynarodowego prawa w zakresie praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego;

16. jest głęboko zaniepokojony stałą obecnością w Jemenie grup przestępczych i terrorystycznych, w tym Al-Kaidy Półwyspu Arabskiego oraz ISIS/Daisz; wzywa wszystkie strony konfliktu do podjęcia zdecydowanych działań przeciwko takim grupom; potępia wszelkie akty wszystkich organizacji terrorystycznych;

17. z zadowoleniem przyjmuje decyzję nowego rządu USA o odwołaniu w trybie pilnym decyzji byłego rządu USA o uznaniu ruchu Huti, znanego również jako Ansar Allah, za zagraniczną organizację terrorystyczną i umieszczeniu go na specjalnej liście globalnych terrorystów;

18. wzywa Radę do pełnego wdrożenia rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2216 (2015) przez wskazanie osób utrudniających dostarczanie pomocy humanitarnej oraz osób planujących czyny naruszające międzynarodowe prawo w zakresie praw człowieka lub międzynarodowe prawo humanitarne bądź czyny, które noszą znamiona pogwałceń praw człowieka w Jemenie, a także wskazanie osób kierujących takimi czynami lub je popełniających, oraz przez wprowadzanie ukierunkowanych środków przeciw tym osobom; przypomina, że Komitet Sankcji nie wskazał żadnego członka koalicji, którego należałoby objąć sankcjami, mimo że grupa uznanych ekspertów ONZ, która dostarcza informacji wspomagających pełne wdrażanie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ, zgromadziła dane na temat wielokrotnych naruszeń prawa przez koalicję;

Czwartek, 11 lutego 2021 r.

19. zdecydowanie apeluje o położenie kresu wszelkim formom przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć wobec kobiet i dziewcząt, w tym wobec kobiet i dziewcząt zatrzymanych; w związku z tym wzywa UE do zapewnienia specjalnego finansowania lokalnym organizacjom działającym pod przewodnictwem kobiet i organizacjom działającym na rzecz praw kobiet w celu lepszego dotarcia do kobiet, dziewcząt i osób, które przeżyły przemoc ze względu na płeć, a także finansowania programów przeznaczonych do osiągnięcia odporności i niezależności gospodarczej kobiet;

20. przypomina, że należy chronić dzieci i dopilnować, by mogły w pełni korzystać z przysługujących im praw człowieka; wzywa w związku z tym wszystkie strony konfliktu do zaprzestania werbowania i wykorzystywania dzieci jako żołnierzy w konfliktach zbrojnych oraz do dalszego zapewnienia demobilizacji i rzeczywistego rozbrojenia chłopców i dziewcząt werbowanych lub wykorzystywanych w działaniach wojennych, a także wzywa je do uwolnienia dzieci schwytych i do współpracy z ONZ w celu wdrożenia skutecznych programów ich rehabilitacji, fizycznej i psychologicznej odbudowy i reintegracji społecznej;

21. apeluje do wszystkich stron konfliktu o natychmiastowe zaprzestanie wszelkich ataków na wolność wypowiedzi np.. za pośrednictwem aresztów, wymuszonych zaginięć oraz zastraszania, a także o uwolnienie wszystkich dziennikarzy i obrońców praw człowieka więzionych wyłącznie z powodu egzekwowania przysługujących im praw człowieka;

22. jest głęboko zaniepokojony doniesieniami o odmowie wolności religii lub przekonań, w tym o dyskryminowaniu, bezprawnym przetrzymywaniu i stosowaniu przemocy; wzywa do poszanowania i ochrony prawa do wolności wypowiedzi i przekonań oraz potępia dyskryminację ze względu na przynależność religijną, zwłaszcza chrześcijan, Żydów i innych mniejszości religijnych oraz niewierzących, w kontekście dystrybucji pomocy humanitarnej; wzywa do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia oraz do zaprzestania prześladowań wyznawców bahaizmu, którzy są obecnie przetrzymywani za pokojowe praktyki religijne i którym grozi kara śmierci;

23. wyraża ubolewanie z powodu szkód wyrządzonych jemeńskiemu dziedzictwu kulturowemu podczas nalotów prowadzonych przez koalicję pod przywództwem Arabii Saudyjskiej, w tym w zabudowie starówki w Sanie i zabytkowym mieście Zabid, a także z powodu ostrzału Muzeum Narodowego w Ta'izz oraz grabieży manuskryptów i relikwii z historycznej biblioteki w Zabidzie, czego dopuściły się siły Huti; podkreśla, że wszyscy sprawcy takich czynów muszą zostać pociągnięci do odpowiedzialności zgodnie z Konwencją haską z 1954 r. o ochronie dóbr kulturalnych w razie konfliktu zbrojnego; apeluje o zawieszenie praw do głosowania Arabii Saudyjskiej i ZEA w organach zarządzających UNESCO do czasu przeprowadzenia niezależnego i bezstronnego dochodzenia w sprawie odpowiedzialności obu państw za zniszczenie dziedzictwa kulturowego; zwraca się do sekretarza generalnego ONZ, aby skierował do Rady Bezpieczeństwa wniosek o przygotowanie rezolucji w sprawie obrony wszystkich obiektów kultury zagrożonych w wyniku konfliktu jemeńskiego;

24. ponownie podkreśla pilną potrzebę przeprowadzenia przez ONZ oceny i naprawy tankowca FSO Safer porzuconego w pobliżu portu w Al-Hudajda i mogącego w każdej chwili spowodować niewyobraźalną katastrofę środowiskową niebezpieczną dla organizmów żywych i źródeł utrzymania lokalnych społeczności przybrzeżnych na Morzu Czerwonym; wzywa UE do zapewnienia wszelkiego wsparcia politycznego, technicznego i finansowego niezbędnego do umożliwienia zespołowi technicznemu ONZ niezwłocznego wejścia na pokład FSO Safer, aby zapobiec wyciekowi ropy, który mógłby okazać się czterokrotnie gorszy od historycznego wycieku ze statku Exxon Valdez na Alasce w 1989 r.;

25. wzywa UE i jej państwa członkowskie do użycia wszelkich dostępnych narzędzi, aby pociągnąć do odpowiedzialności wszystkich sprawców poważnych naruszeń praw człowieka; zwraca uwagę na możliwość stosowania zasady jurysdykcji uniwersalnej w celu prowadzenia dochodzeń przeciwko sprawcom poważnych naruszeń praw człowieka w Jemenie oraz ścigania ich; wzywa do zastosowania globalnego systemu sankcji UE za naruszenia praw człowieka w celu nałożenia ukierunkowanych sankcji, takich jak zakaz podróżowania i zamrożenie aktywów, na urzędników wszystkich stron konfliktu zaangażowanych w poważne naruszenia praw człowieka w Jemenie, a także w Iranie, Arabii Saudyjskiej i ZEA; wzywa wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela i państwa członkowskie, aby wspierały gromadzenie dowodów z myślą o przyszłym wykorzystaniu ich w postępowaniach sądowych oraz rozważyły powołanie niezależnej komisji nadzorującej ten proces; uważa, że ofiarom okrucieństw i ich rodzinom należy pomóc uzyskać dostęp do wymiaru sprawiedliwości;

26. wzywa Radę Praw Człowieka, aby w dalszym ciągu zajmowała się sytuacją w zakresie praw człowieka w Jemenie przez odnawianie mandatu grupy uznanych ekspertów ONZ oraz dopilnowanie, by zasoby przekazywane grupie umożliwiały jej skuteczne wykonywanie mandatu, w tym gromadzenie, przechowywanie i analizowanie informacji związanych z naruszeniami i przestępstwami;

27. ponawia swoje zaangażowanie w walkę z bezkarnością za zbrodnie wojenne, zbrodnie przeciwko ludzkości i rażące naruszenia praw człowieka na świecie, w tym w Jemenie; uważa, że osoby odpowiedzialne za takie przestępstwa powinny być odpowiednio ścigane i sądzone przed sądem; wzywa UE i państwa członkowskie do podjęcia zdecydowanych działań w celu skierowania przez Radę Bezpieczeństwa ONZ sprawy dotyczącej sytuacji w Jemenie do Międzynarodowego Trybunału Karnego oraz do rozszerzenia wykazu osób podlegających sankcjom Rady Bezpieczeństwa;

Czwartek, 11 lutego 2021 r.

28. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Specjalnemu Przedstawicielowi UE ds. Praw Człowieka, rządowi i parlamentom państw członkowskich, sekretarzowi generalnemu ONZ, Wysokiej Komisarz ONZ ds. Praw Człowieka, sekretarzowi generalnemu Rady Współpracy Państw Zatoki, sekretarzowi generalnemu Ligi Państw Arabskich, rządowi Jemenu, rządowi Królestwa Arabii Saudyjskiej, rządowi Zjednoczonych Emiratów Arabskich i rządowi Islamskiej Republiki Iranu.
